

Společenstvo hostinských a výčepníků Klatovy

(1885)1891 - 1952

EL NAD č.: 1172

I. Vývoj původce archivního fondu

První poradní schůze hostinských a výčepníků z Klatov a soudního okresu klatovského se z nařízení c. k. okresního hejtmantství v Klatovech sešla 2. listopadu 1891. Schůze se účastnilo 20 oprávněných majitelů hostinských koncesí a hlavním bodem jednání bylo zvolení prozatímního představenstva a schválení předložených stanov. Dne 15. prosince 1891 proběhla první řádná valná hromada, na níž bylo společenstvo hostinských a výčepníků ustanoveno. Dále proběhla volba představenstva, předsedou byl zvolen pan Matěj Valenta, kavárník v Klatovech a bylo přečteno sdělení c. k. okresního hejtmantství č. 19904 o schválení stanov společenstva.

Současně se společenstvem v roce 1898 vznikl Vzájemně se podporující spolek hostinských a výčepníků v Klatovech a okolí, který vlastně nahrazoval nemocenskou a podpůrnou pokladnu. Ustavující valná hromada se uskutečnila 23. listopadu 1898, zde proběhla volba představenstva, schválení stanov a výše členských vkladů. Přistoupení ke spolku bylo dobrovolné. K likvidaci podpůrného spolku došlo v roce 1934, kdy 9. května proběhla schůze likvidátorů.

Podle vládního nařízení č. 302/1938 Sb. bylo společenstvo hostinských a výčepníků, jako jiná společenstva, povinným členem Okresní jednoty živnostenských společenstev v Klatovech.

Na schůzi dne 4. března 1941 vešlo ve známost vl. n. ze dne 17. prosince 1940 č. 448 jímž byla zrušena všechna společenstva hostinských a výčepníků, veškerá jejich agenda přešla na místní hospodářské skupiny hostinských živností. Toto nařízení samozřejmě postihlo i společenstvo v Klatovech, takže v roce 1942 vznikla Hospodářská skupina hostinských živností Ústředního svazu pro cizinecký ruch, Místní úřadovna v Klatovech. Místní úřadovny i nadále vyřizovaly všechny záležitosti tak jako dosud společenstva. V důsledku toho byly zrušeny místní společenstva činné mimo sídlo okresních úřadů. Ve vyhlášce předsednictva hospodářské skupiny hostinských živností, uveřejněné v Úředním listě z 24. ledna 1942 č. 20, byly vypsány fungující místní úřadovny. V klatovském regionu došlo ke zrušení úřadovny Společenstva hostinských a výčepníků v Plánici a k předání její agendy Hospodářské skupině v Klatovech.

K dalším velkým změnám došlo v roce 1948. Oběžníkem č. 36/48 Hospodářské skupiny hostinských živností, Ústředního svazu pro cizinecký ruch ze dne 25. února 1948 bylo nařízeno založení akčních výborů Národní fronty. Akční výbor Hospodářské skupiny hostinských živností, okresní skupina v Klatovech byl jmenován 2. března 1948. Dopisem Ministerstva vnitřního obchodu ze dne 8. března 1948 č. j. 2/10-25/1948 vzala HS v Klatovech na vědomí, že Akční výbor Národní fronty při Ústředním svazu obchodu zrušil Hospodářskou skupinu hostinských živností Ústředního svazu pro cizinecký ruch. Tímto byla zrušena Okresní skupina Hospodářské skupiny hostinských živností v Klatovech, její působnost a správa jmění byla přenesena na Ústřední svaz obchodu. HSHŽ v Klatovech byla dále vyzvána, aby nejpozději do 10. dubna 1948 zaslala Ústřednímu svazu obchodu přesně sestavený soupis majetku a kapitálu k 31. březnu 1948.

Na schůzi akčního výboru HSHŽ, okr. skupiny v Klatovech, byl dne 8. prosince 1948 dán návrh na rozpuštění celého představenstva HSHŽ v čele s předsedu Josefem Šeblem a zproštění všech funkcí. Od roku 1949 převzal veškerou agendu hospodářské skupiny Okresní sekretariát Svazu československého živnostnictva, místní úřadovna Klatovy, odbor pohostinství. A konečně od roku 1950 přecházely živnosti do Komunálních podniků města Klatov.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Ve Státním okresním archivu Klatovy se nedochovaly žádné záznamy zachycující pohyb, ztráty či případnou skartaci daného archivního fondu. Neexistují záznamy o předání celého fondu do péče SOkA Klatovy ani v přírůstkových knihách, ve spisech o fondu, listech EL NAD

či v databázi PEvA. Jediným dokladem o předání je dopis ze dne 22. srpna 1961 č. j. Sar-422/1-61 ze Státního archivu v Plzni, na jehož základě došlo k předání 1 kartonu se spisy hostinských živností A-Ž.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Fond byl zhruba uspořádán v roce 1967 J. Beránkem.

Archiválie zachycují časové období (1885)1891-1952. Nejstarší záznamy se nacházejí v knize zápisů ze schůzí (od roku 1891) a v dokumentech k jednotlivým živnostem (od roku 1885). Nejmladšími dokumenty jsou zápisy v podacím deníku (do roku 1950) a ve spisech k jednotlivým živnostem (do roku 1952).

Dochované archiválie jsou v českém a částečně v německém jazyce, většinou psané na stroji nebo tištěné, knihy a registraturní pomůcky jsou psány ručně. Jejich čitelnost je velmi dobrá. Po fyzické stránce jsou archiválie poškozeny prachem. Úplnost fondu je mezerovitá. Archivní fond tvoří archiválie II. kategorie.

Rozsah archivního fondu po zpracování činí 1,89 bm. Tvoří jej 47 inv. čísel, z toho je 24 knih a 3 registraturní pomůcky (3 podací deníky), ostatní archiválie jsou spisy uložené ve 12 kartonech. Během zpracování nebyla provedena vnitřní skartace.

Při inventarizaci došlo ke sloučení s archivním fondem Hospodářská skupina hostinských živností Klatovy, EL NAD 1189 (viz samostatný protokol č. j. SOAP/040-0521/2008 ze dne 9. července 2008), z důvodu přehlednosti a scelení dochovaných archiválií stejného původce.

Dále byla provedena vnitřní změna č. 1/1172 ze dne 17. dubna 2008, kdy byly přesunuty archiválie z let 1945-1948, o celkovém rozsahu 0,03 bm, do archivního fondu Společenstvo obuvníků Klatovy, EL NAD 1180.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Dochované archiválie vypovídají o vývoji živnostenského podnikání v Klatovech od konce 19. století až do úplného zániku společenstva v roce 1952.

Ze zápisů ze schůzí se dovídáme každodenní starosti a problémy, s nimiž se museli členové potýkat. Zdrojem informací jsou dokumenty k jednotlivým živnostem řazených podle obcí a č. p., dále archiválie z období uvalení národních správ a z působení akčních výborů Národní fronty. Vše uzavírají přehledné kartotéky členů a národních správců se základními údaji (nacionále člena, adresa bydliště i místa podnikání, dosažené vzdělání, počet pomocníků a tovaryšů, přehled o zaplacení poplatků apod.).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a zpracování archivní pomůcky

Archivní fond v roce 2008 uspořádala a inventářem opatřila Eva Havlovičová ve Státním okresním archivu Klatovy.

Klatovy 9. 7. 2008

.....
Eva Havlovičová

I. Knihy*A. správní*

1	Zápisy ze schůzí společenstva	1891-1903	K1
2	Kniha zápisů výborových schůzí společenstva (do 4. 2. 1910)	1907-1910	K2
3	Kniha zápisů výborových schůzí společenstva (9. 2. 1910 - 6. 11. 1913)	1910-1913	K3
4	Kniha zápisů výborových schůzí společenstva (19. 11. 1913 - 21. 1. 1920)	1913-1920	K4
5	Kniha zápisů výborových schůzí společenstva (6. 2. 1920 - 1. 4. 1924)	1920-1924	K5
6	Kniha zápisů výborových schůzí společenstva (30. 4. 1924 - 10. 7. 1929)	1924-1929	K6
7	Kniha zápisů výborových schůzí společenstva (13. 11. 1929 - 7. 6. 1933)	1929-1933	K7
8	Kniha zápisů výborových schůzí společenstva (12. 6. 1933 - 9. 7. 1938)	1933-1938	K8
9	Kniha zápisů výborových schůzí společenstva (7. 9. 1938 - 19. 1. 1944)	1938-1944	K9
10	Zápisy ze schůzí Spolku vzájemně se podporujících hostinských a výčepním	1898-1915	K10
11	Zápisy ze schůzí Spolku vzájemně se podporujících hostinských a výčepníků	1919-1934	K11
12	Kniha oběžníků Spolku vzájemně se podporujících hostinských výčepníků	1927-1934	K12

B. evidenční

13	Kniha učňů	1900-1922	K13
14	Kniha učňů	1918-1936	K14
15	Kniha učňů	1936-1948	K15
16	Kniha čísníků	1925-1949	K16
17	Kniha členských příspěvků	1917	K17
18	Kniha členských příspěvků	1918	K18
19	Kniha členských příspěvků	1936-1943	K19
20	Kniha členských příspěvků	1938-1939	K20

C. účetní

21	Pokladní kniha	1930-1941	K21
22	Pokladní kniha - HSHŽ	1943-1945	K22
23	Pokladní kniha Spolku vzájemně se podporujících hostinských a výčepníků	1898-1903	K23
24	Pokladní kniha Spolku vzájemně se podporujících hostinských a výčepníků	1904-1934	K24

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Evid. jednotky
---------	---------------	---------------	----------------

II. Registrurní pomůcky

25	Podací deník (do 16. 6. 1943)	1939-1943	R1
26	Podací deník (16. 6. 1943 - 30. 5. 1946)	1943-1946	R2
27	Podací deník (od 1. 6. 1946)	1946-1950	R3

III. Spisy

28	Zápisy ze schůzí společenstva	1945-1949	N1
29	Dokumentace k jednotlivým živnostem – Klatovy (řazeno podle čtvrtí a č.p.)		
	a/ Klatovy I.	1913-1950	N1
	b/ Klatovy II.	1891-1950	N2
	c/ Klatovy III.	1919-1949	N2
	d/ Klatovy IV.	1914-1952	N2
	e/ Klatovy V.	1925-1949	N2
30	Dokumentace k jednotlivým živnostem – soudní okres Klatovy (řazeno podle obcí a č.p.)	(1885)1891-1952	
	B – Č		N2
	D – L		N3
	M – Ř		N4
	S – Z		N5
31	Dokumentace k jednotlivým živnostem – soudní okres Nýrsko (řazeno podle obcí a č.p.)	1945-1950	
	B – S		N6
	Š – Ž		N7
32	Dokumentace k jednotlivým živnostem – soudní okres Plánice (řazeno podle obcí a č.p.)	1929-1950	N8
33	Pomocnická hromada – stanovy, korespondence	1930-1938	N9
34	Oběžníky HSHŽ Ústředního svazu pro cizinecký ruch	1948	N9
35	Likvidace barevných kovů (odebrání během okupace, hospodaření po okupaci)	1942-1948	N9
36	Účty za služby	1918	N9
37	Rozpočet příjmů a vydání	1941-1949	N9
38	Účetní uzávěrky	1944-1948	N9
39	Přihlášení majetku společenstva	1945-1946	N9
40	Příděl konfiskovaného majetku + hlášení národního správce	1945-1948	N9
41	Převzetí zrušené okresní skupiny HSHŽ v Přešticích	1947-1949	N10
42	Korespondence	1947-1948	N10
43	Akční výbor	1948-1949	N10
44	Likvidace HSHŽ okres Klatovy	1948-1949	N10
45	Kartotéka národních správců	1946-1948	N10
46	Kartotéka členů	1942-1945	
	A – J		N10
	K – Z		N11
47	Učňovské záležitosti, korespondence, učební smlouvy	1894-1949	N12

Název archivní pomůcky:	Společenstvo hostinských a výčepníků Klatovy
Časový rozsah:	(1885)1891-1952
Počet evidenčních jednotek:	39 (24 knih, 3 registraturní pomůcky, 12 kartonů)
Počet inventárních jednotek:	47
Rozsah v bm:	1,89 bm (knihy - 0,48 bm, podací deníky - 0,09 bm, kartony - 1,32 bm)
Stav ke dni:	9. 7. 2008
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Havlovičová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Havlovičová